

Jeffrey Archer

PÁRBAJ

Jeffrey Archer

Párbaj

Harmadik, átdolgozott, bővített kiadás

GENERAL PRESS
K Ö N Y V K I A D Ó

A mű eredeti címe
Kane and Abel

Copyright © Jeffrey Archer, 1979, 2009

Hungarian translation © Gömöri Judit

© General Press Könyvkiadó, 2020

Az egyedül jogosított magyar nyelvű kiadás.
A kiadó minden jogot fenntart,
az írott és az elektronikus sajtóban
részletekben közölt kiadás és közlés jogát is.

Fordította
GÖMÖRI JUDIT

A borítót
KISS GERGELY
tervezte

ISBN 978 963 452 379 6

Kiadja a GENERAL PRESS KÖNYVKIADÓ
1086 Budapest, Dankó utca 4–8.
Tel.: (06 1) 299 1030

www.generalpress.hu
generalpress@lira.hu

Felelős kiadó KOLOSI BEÁTA
Műszaki szerkesztő DANZIGER DÁNIEL
Felelős szerkesztő SZABÓ PIROSKA

Nyomta és kötötte GENERÁL NYOMDA Kft., 2020
Felelős vezető Hunya Ágnes ügyvezető igazgató

1. fejezet

*Lengyelország, Słonim
1906. április 18.*

Az asszony csak akkor hagyta abba az ordítást, amikor meghalt. A gyerek pedig akkor sírt fel.

A fiú, aki nyúlra vadászott az erdőben, nem volt benne biztos, hogy az asszony utolsó sikolya, vagy a gyerek első sírása riasztotta-e fel. Hirtelen megfordult, az esetleges veszélyre figyelve, tekintetével keresni kezdte a feltehetően nagy bajba jutott, ordító állatot. Nem ismert olyat, amelyik így üvöltött volna. Óvatosan a hang felé indult. Ekkor az üvöltés vonítássá változott, de még most sem hasonlított az általa ismert állatok egyikéhez sem. Abban reménykedett, hogy nem lesz túl nagy, és meg tudja ölni. Nem ártana egy kis változatosság a nyulak után.

A fiú lassan lopakodott a folyó felé, ahonnan a hangokat hallotta. Fától fáig szaladt, hogy érezze a védelmüket a háta mögött. Sohasem hagyta magát fedezetlenül, az apja így tanította. Amikor elérte az erdő szélét, kitárult előtte a folyóhoz vezető völgy. Lelátott egészen a vízig, és mégis időbe telt, amíg felfogta, hogy a furcsa kiáltás nem egy különös állattól ered. Kúszva folytatta az útját a nyüszítés irányába, annak ellenére, hogy így nyílt területre ért.

Aztán hirtelen megpillantotta az asszonyt, szétterpesztett, meztelen lábát és a derekára felcsúszott szoknyáját. Még

sosem látott ilyet. Odarohant mellé, és rámeredt a hasára; túlságosan félt attól, hogy megérintse. És ott, az asszony két lába között hevert egy kis, rózsaszín lény, valami kötélfélével a nőhöz kapcsolódva. A fiatal vadász ledobta frissen fogott nyulait, és térdre rogyott az apró teremtmény mellett.

Egy hosszú, néma percig csak bámulta, aztán az asszonyra nézett, de azonnal meg is bánta. A nő teste már kék volt a hidegtől, és fiatal, fáradt arca egy középkorú asszonyéhoz hasonlított. A fiú azonnal látta, hogy halott. Ekkor fel-emelte a csöpp, síkos lényt az asszony két lába közül. Ha valaha is bárki megkérdezte volna, miért tette – és soha senki nem kérdezte meg –, azt felelte volna, azért, mert félt, hogy az apró körmök felsértik a ráncos arcocskát.

A nyálkás kötél nem engedte elválasztani egymástól anyát és gyermekét. A fiú pár nappal korábban jelen volt egy bárány születésénél, és most erősen próbált visszaemlékezni. Igen, a juhász azt tette, de vajon megteheti ezt ő is egy gyerekkel? A nyöszörgés hirtelen abbamaradt. A fiú rádöbbsent, hogy azonnal cselekednie kell. Előkapta a kését, azt, amellyikkel a nyulakat szokta nyúzni, beletörölte az ingébe, majd pillanatnyi habozás után a gyerek testének a közelében elvágta a zsinórt. Vér folyt a két végéből. Mit is tett aztán a juhász? Csomót kötött a zsinórra, hogy elállítsa a vérzést. *Persze, persze*, gondolta, majd gyorsan letépett néhány hosszabb fűszálat, és durva csomót kötött a zsinórra. Aztán a karjába vette a gyermeket, aki újra sírni kezdett. A fiú lassan felkelt a földről – maga mögött hagyva három döglött nyulat és egy halott anyát, aki a karjában tartott gyermeket szülte. Mielőtt azonban végleg eltávozott volna, összezárta az asszony lábát, és a térdére simította a szoknyáját. Ez látszott a leghelyesebbnek.

– Szent isten! – mondta, mint mindig, amikor valami nagyon jót vagy nagyon rosszat cselekedett. Nem tudta volna eldönteni, hogy most melyiket tette.

Az ifjú vadász megállás nélkül futott a kunyhóig, ahol az anyja már feltette főni a vacsorát, és csak az ő zsákmányát várta. Közben valószínűleg azt találgatta, vajon hány nyúllal érkezik a fia, hiszen egy nyolctagú családnak legalább három kellene. Nagy ritkán egy kacsát vagy egy libát is sikerült el ejteni, esetleg egy elcsatangolt fácánt a báró birtokáról, ahol az apja dolgozott. Aznap este azonban egészen másfajta zsákmányra tett szert.

Amikor elérte a kunyhót, nem merte a különleges fogást egy kézzel tartani, ezért mezítelen lábával addig rugdosta az ajtót, amíg az anyja ki nem nyitotta. Akkor egy hang nélkül feléje nyújtotta a gyermeket. Az anyja nem mozdult, csak egyik kezét a szájára szorítva állt, és bámulta a gyűrött, rán-cos portékát.

– Szent isten! – szólalt meg végre az asszony, aztán keresztet vetett. A fiú ezalatt végig az anyja arcát bámulta, hogy felfedezze rajta az örömet vagy éppen a haragot. Az asszony szeméből olyan gyöngédség sugárzott a csecsemőre, amelyet a fiú még sosem látott azelőtt. Most már biztosan tudta, hogy jót cselekedett.

– Egy pici fiú – szólalt meg az anyja, miközben elvette tőle a gyermeket. – Hol találtad?

– Lent a folyónál, mamácska.

– És az anyja?

– Meghalt.

Az asszony újra keresztet vetett.

– Rohanj, és mondd el apádnak, mi történt. Keresse meg Urszula Wojnakot a birtokon, és vidd el mindkettőjüket ahhoz a szerencsétlen asszonyhoz, aztán gyertek haza.

A fiú a nadrágjába törölte a kezét; megkönnyebbült, hogy nem ejtette el a csúszós jószágot. Aztán elszaladt, hogy megkeresse az apját.

Az asszony a vállával belökte az ajtót, és hívta Florenty-nát, a legidősebb gyereket, hogy tegyen fel egy fazék vizet a

tűzhelyre. Ő maga pedig leült, kigombolta a blúzát, és fáradt mellét felkínálta a pici szájnak. Sophia, a legkisebb gyermeke, aki épp csak hat hónapos volt, egyszer kibírja vacsora nélkül is. Akárcsak az egész család.

– De hát miért? – kérdezte magától hangosan, és egy meleg sálat kerített a gyerek köré. – Szegény portéka, nem hiszem, hogy megéred a holnapot.

Baljós érzéseiről nem szólt Urszula Wojnaknak, amikor az pár óra múlva megérkezett. Az idős bába megfürdette a kisfiút, és rendbe tette a köldökét. Az asszony férje ott állt, és némán figyelte a jelenetet.

– Ha vendég jön a házba, Isten jön a házba – idézte az asszony a régi lengyel mondást.

A férje csak legyintett.

– Vigye el a kolera, már épp elég gyerekünk van.

Az asszony mintha nem is hallotta volna a férfi megjegyzését, gyöngéden megsimogatta a csecsemő sötét pihékkal borított fejét.

– Mi legyen a neve? – fordult a férjhez.

– Kit érdekel? – morogta az. – Névtelenül is eltemethetjük.

2. fejezet

Massachusetts, Boston

1906. április 18.

Az orvos a lábánál fogva felemelte az újszülöttet, és megpaszkolta a fenekét. A gyerek felsírt.

A Massachusetts állambeli Bostonban van egy kórház, ahol főként a gazdagok betegségeit gyógyítják, és néha, ki-

vételes alkalmakkor vállalkoznak egy újabb gazdag palánta világra segítésére is. Abban a kórházban az anyák nem ordítanak, és nem a nyakukba csúszott szoknyában szülnek.

Egy fiatal férfi rótt a szülőszoba előtti folyosó kőkockáit, miközben bent két szülész és a család orvosa tette a dolgát. Az ifjú apa nem akarta, hogy bármi gond legyen elsőszülöttjével. A két szülészt tulajdonképpen csak azért fizette, hogy álljanak az ágynál, és figyeljék az eseményeket. Egyikőjük szmokingot viselt hosszú, fehér köpenye alatt, egy vacsorára volt hivatalos, ám nem engedhette meg magának, hogy ezt a szülést elszalassza. A három orvos előzőleg sorsot húzott, hogy ki vezesse le a szülést. MacKenzie doktor, a család orvosa nyert. Komoly, megbízható ember, gondolta a folyosón sétáló férfi.

Nem mintha bármi oka lett volna a félelemre. Roberts maga hozta be a fiatalember feleségét, Anne-t a családi hirtón azon a reggelen, amelyet az orvos a kilencedik hónap huszonnyolcadik napjának számolt. Nem sokkal a reggeli után kezdődtek a szülési fájdalmak, és őt biztosították róla, hogy addig nem szül a felesége, amíg aznap be nem zárja a bankját. A férfi fegyelmezett ember volt, és nem látta be, miért kellene egy szülésnek megzavarnia élete megszokott menetét. Most mindenesetre tovább rótt a folyosót. Nővérek és orvosok siettek el mellette, a közelébe érve lehalkították a hangjukat, majd amikor hallótávolságon kívülre kerültek, újra felemelték. A fiatalembernek ez fel sem tűnt, mivel őt mindig mindenki így kezelte. A kórházi személyzet nagy része nem is ismerte őt személyesen, de azt pontosan tudták róla, hogy kicsoda. Amikor a fia megszületik – soha fel sem merült benne egyetlen pillanatra sem, hogy a gyermek lány is lehet –, felépítteti majd a kórház gyerekszárnyát, amelyre nagy szükség volt. A nagyapja már adományozott egy könyvtárat, az apja pedig egy iskolát a helyi közösségnek.

A leendő apa megpróbált elmélyülni az esti újságban, de

csak bámulta a szavakat, a jelentésük nem jutott el a tudatáig. Most már ideges volt, sőt aggódott. Nekik – többnyire így nevezte magában az embereket – fogalmuk sincs arról, milyen fontos, hogy az elsőszülöttje fiú legyen, aki majd átveszi a helyét a bank élén. Az *Evening Transcript* sportrovatához lapozott. A bostoni Red Sox baseballcsapat megverte a New York Highlanderst – lesznek, akik ünnepelnek. Aztán meglátta az első oldal főcímét: Amerika történetének eddigi leg súlyosabb földrengéséről számoltak be. San Francisco pusztulása; legalább négyszázan meghaltak – mások gyászolni fognak. A férfi gyűlölte ezt. Úgy érezte, eltereli a figyelmet a gyermek születéséről. Az emberek, ha erre a napra gondolnak, nem az ő fiának a születésére emlékeznek majd.

A tőzsdei hírekhez lapozott, ellenőrizte az árfolyamok állását. Erősen zuhantak. Az az átkozott földrengés az ő bankrészevényeinek az értékét is csökkentette közel százezer dollárral, de a magánvagyonra még így is tizenhatmillió dollár felett maradt. Egy kaliforniai földrengésnél komolyabb megrázkódtatásra van szükség ahhoz, hogy ő megérezze. Nagyszerűen élhet a kamatok kamataiból is, a tizenhatmillió pedig érintetlenül megmaradhat a fiának – aki még meg sem született. A férfi folytatta a járkálást, miközben úgy tett, mintha a *Transcript*t olvasná.

A szmokingos orvos kijött a műtőből, hogy meg hozza a várva várt hírt. Úgy érezte, valamit neki is tennie kell azért a tekintélyes összegért, amit kap, és az öltözéke is őt tette a legalkalmasabbá a bejelentésre. A két férfi egy pillanatilag csak bámulta egymást. Az orvos kissé ideges volt, de nem mutatta.

– Gratulálok, uram! Fia született. Egy remek, kicsi fiú.

Milyen buta megjegyzéseket tesznek az emberek, ha megszületik egy gyerek! – ez volt az apa első gondolata. *Milyen is lehetne más, mint kicsi?* Aztán eljutott a tudatáig a hír, hogy fia született. Átfutott a fején, hogy meg kellene köszönnie Istennek,

akiben nem hitt. A szülész, hogy megtörje a csöndet, megkérdezte: – Eldöntötte már, mi lesz a neve?

– William Lowell Kane – válaszolta az apa habozás nélkül.

3. fejezet

A csecsemő érkezése utáni izgalom lassan elült. Az egész család nyugovóra tért, csak az asszony maradt ébren, karjában az apró jövevényel. Helena Koskiewicz hitt az életben, és azért hozott kilenc gyermeket a világra, hogy ezt a hitét bizonyítsa. Hármát ugyan csecsemőkorában elveszített, de egyiküket sem engedte el könnyen.

Most, hogy már betöltötte a harmincötöt, tudta, hogy az ő egykoron oly vérmes Jasiója nem ad már neki több kisiút vagy kislányt. Ezt most Isten adta, és ennek élnie kell. Helena egyszerű lélek volt, ami a javára vált, hiszen a sors sosem szánt neki mást, csak egyszerű életet. Habár csupán a harmincas éveiben járt, a kevés étel és sok a munka miatt öregebbnek látszott. Szürke volt, és sovány, és soha életében nem viselt új ruhát. Sosem jutott eszébe panaszkodni, pedig az arcát végigszántó mély ráncok inkább nagyanyának, mint anyának mutatták.

Helena olyan erősen próbált kipréselni némi tejet a melléből, hogy már teljesen kivörösödött a bimbó környéke, ennek ellenére csak pár csepp tej buggyant ki. Harmincöt évesen, túl az élet felén, mindannyian szert tettünk már valamilyen hasznos tudásra, amelyet továbbadhatunk, és Helena Koskiewiczé most nagyon is értékes volt.

– Mama kicsikéje – suttogta gyengéden a karjában tartott babának, miközben megpróbálta az összezárt szájacskát a tejjel megnedvesíteni. A kisiú kinyitotta a szemét, ahogy

erőlködve szopni kezdett. Néhány perc múlva az asszony, bár nem akarta, mély álomba merült.

Jasio Koskiewicz, ez a nagydarab férfi, aki az önmegvalósítás egyetlen jeleként pompás, tömött bajuszt növesztett magának, reggel ötkor, amikor felébredt, ott találta az alvó asszonyt a széken, ölében a csecsemővel. Aznap éjjel valahogy nem tűnt fel neki, hogy a felesége nem fekszik mellette. Bámulta a jövevényt, aki, istennek hála, már abbahagyta a nyöszörgést. Vajon él még? Nem igazán érdekelte. Az asszonyra hagyta az élet és a halál gondját. Neki pirkadatkor a báró birtokán kellett lennie. Nagyokat kortyolt a kecsketejből, majd pompás bajuszát az inge ujjába törölte. Felkapott egy darab kenyeret meg a vadászathoz használt csapdáit, és csöndben kiosont a kunyhóból, nehogy felébressze a csecsemőt, és az újból nekikezdjen a nyöszörgésnek. Az erdő felé indult. Már nem is gondolt a betolakodóra, hacsak annyiban nem, hogy alighanem most látta utoljára.

Florentyna lépett be másodikként a konyhába, amikor az óra, amely már régóta a saját időszámítása szerint járt, hat órát jelzett. Az eszköz nem sok támpontot adott annak, aki azt akarta tudni, vajon a felkelés vagy a lefekvés ideje jött-e el. A lány napi munkájához tartozott, hogy elkészítse a reggelit, ami önmagában nem volt nehéz feladat; egyszerűen egy kanna sovány kecsketejet és egy rozscipót kellett kiporcióznia a nyolctagú családnak. Mégis salamoni bölcsességet kívánt ez a munka, úgy elosztani az ételt, hogy senki se panaszkodhasson.

Aki először látta Florentynát, egy szép, törekeny, rongyos kislányra pillantott. Ami igaz, az igaz, az elmúlt két évben csak egyetlen ruhát hordott, de aki el tudta képzelni a lányt egy másik környezetben, rögtön megértette, miért szeretett bele Jasio annak idején az anyjába. Hosszú, világos haja csillogott, őzikeszeme ragyogott, dacolva származásával és étrendjével.

Lábujjhegyen megállt az anyja széke mellett, és nézte a csöppséget, akit már első pillanattól kezdve csodált. Betöltötte a nyolcat, és még sosem volt babája. Egyszer látott ugyan egyet, amikor a családot meghívták a Szent Miklós-napi ünnepségre a báró kastélyába. Akkor nem érintette meg azt a gyönyörűséget, de most annál inkább erősödött benne a vágy, hogy a karjában tarthassa az anyja ölében alvó babát. Óvatosan felemelte a gyereket, és miközben bámulta annak csodás kék szemét, dúdolni kezdett. Az anyai öl melegéből kiszakított csecsemő a kislány hideg kezében sírva fakadt. Az asszony felébredt. Bűntudatot érzett, amiért egyáltalán elaludt.

– Hála istennek, él, Florcia! – mondta. – Készíts reggelit a fiúknak, én pedig megint megpróbálom megetetni.

Florentyna vonakodva odaadta a gyermeket az anyjának, és csendben figyelte, amint az újra tejet próbál elővarázsolni a sajgó melléből. A kislány megbabonázva állt.

– Siess már, Florcia – róttá meg az anyja –, a többieknek is enniük kell!

Florentyna engedelmeskedett. A fiúk egymás után jöttek elő a padlásról, ahol aludtak, megcsókolták az anyjuk kezét, és bámulták a jövevényt. Azt mindannyian tudták, hogy nem az anyjuk hasából bújt elő. Florentyna túl izgatott volt ahhoz, hogy egyen, ezért a többiek gondolkodás nélkül szétosztották az ő adagját is. Csak anyjuk reggelijét hagyták az asztalon. Senkinek sem tűnt fel, hogy az asszony a baba érkezése óta egy falatot sem evett.

Helena Koskiewicz örült, hogy a gyermekei már korán megállnak a maguk lábán. Meg tudták etetni az állatokat, megfejni a kecskéket, rendben tartani a veteményest, és mindegyik végezte a munkáját, anélkül hogy nógatni kellett volna őket.

Helena akkor döbönt rá, hogy nem készített vacsorát, amikor estefelé Jasio hazaért. Szerencsére Florentyna fogta

a nyulakat, amelyeket Franck, a vadász fivére az előző nap ejtett, és nekilátott megnyúzni őket. A kislány büszke volt, hogy most ő főzhet, mert csak akkor állhatott a tűzhely mellé, ha az anyja gyengélkedett, ezt pedig Helena Koskiewicz nagyon ritkán engedte meg magának. Az apa hat szép gombát és három krumplit hozott, így ma valóságos lakomát esznek.

Vacsora után Jasio Koskiewicz a tűz mellett ült a székében, és most először nézte meg alaposabban a gyereket. Óvatosan tartotta, széttárt ujjaival támogatva a fejét, és egy vadász alaposágával szemlélte. A kicsi ráncos volt, és fogatlan, csak a hatalmas kék szem szépítette meg az arcát. Vizslató tekintettel lassan tovább pásztázta a kis testet, amikor valami hirtelen megragadta a figyelmét. Megdörzsölte az apró mellkast az ujjaival.

– Észrevetted ezt, asszony? – kérdezte, és a gyerek mellére mutatott. – Ennek a ronda kölyöknek csak egy mellbimbója van.

Az asszony a homlokát ráncolta, miközben megdörzsölte a mellbimbó helyét, mintha ezzel varázslatos módon pótolhatná a hiányzó testrészt. A férjének igaza volt. A bal oldalon ott az apró kis bimbó, vele átellenben azonban sima és makulátlan a bőr.

Azonnal előtolakodtak a babonára hajló gondolatai.

– Az Isten adta. Látod, meg is jelölte.

A férfi mérgesen odanyújtotta a gyereket a feleségének.

– Bolond vagy, asszony! Ezt a gyereket egy rossz vérű apa adta egy szerencsétlen asszonynak. – A tűzbe köpött, hogy ezzel is kifejezze a baba származásáról alkotott véleményét. – Akárhogy is, én egy krumpliban sem fogadnék arra, hogy életben marad.

Jasio Koskiewiczet még egy krumplinál is kevésbé érdekelte, életben marad-e az újszülött. Különben természeténél fogva nem volt szívtelen, de ez a gyerek nem az övé volt,

és még egy éhes száj csak növelné a gondjait. Ám nem az ő dolga, hogy kétségbe vonja a Mindenható akaratát. Aztán már nem is foglalkozott többet a fiúval, elaludt a tűz mellett.

Ahogy múltak a napok, Jasio Koskiewicz lassan hinni kezdett benne, hogy a gyerek életben marad, és ha tényleg fogadott volna, elvesztett volna egy krumplit. A legidősebb fia, Franck, a vadász a báró erdejében gyűjtött fából bölcsőt eskábált a kicsinek. Florentyna színes ruhákat varrt a saját régi gönceiből levágott darabokból. A ruhák miatt elnevezhették volna a kicsit akár Harlekinnek is – ha tudták volna, hogy a szó mit jelent. Az igazat megvallva, a névadás több vitát és gondot okozott a kis házban, mint bármi más az elmúlt hónapokban. Egyedül az apának nem volt egyetlen ötlete sem. Végül a Władek mellett döntöttek.

A következő vasárnapon, a bárói birtok kápolnájában megkeresztelték Władek Koskiewiczet. Az anya megköszönte Istennek, hogy megőrizte a gyermeket, az apa pedig megbékélt a jövővel, miszerint még egy éhes száját kell etetnie.

Azon az estén megünnepelték a keresztelőt, a báró egy libát ajándékozott a családnak. Mindenki lelkesen falt.

Ettől a naptól kezdve Florentyna megtanult kilencfelé osztani.

4. fejezet

Anne Kane békésen átaludta az éjszakát. A könnyű reggeli után egy nővér behozta Williamet, a kisleányt az egyágyas szobájába. Már alig várta, hogy újra a karjába vehesse.

– Jó reggelt, Mrs. Kane! – mondta a fehér köpenyes ápolónő. – Megreggeliztetjük a bébit is?

Anne felült az ágyban; fájdalmasan tudatában volt, mennyire feszül a melle. A nővér átsegítette a két újoncot az első szoptatás viszontagságain. Anne, aki tisztában volt vele, hogy nem találnák elég „anyásnak”, ha az látszódná rajta, mennyire kellemetlenül érzi magát, egyfolytában William kék szemébe mélyedt, amely még az apjáénál is kékebb volt. Elégedetten elmosolyodott. Huszonegy éves volt, és semmi-
ben sem szenvedett hiányt. Cabotnak született, beházasodott a Lowell-dinasztiába, és szült egy egészséges fiúgyermeket, aki majd továbbviszi a tradíciót, amelyet egy iskolai barát-
nője, Millie Preston summásan így foglalt össze egy üdvözlő-
kártyán:

*Ez itt Bostonnak városa,
Bab és tőkehal otthona,
Hol egy Lowell csak egy Cabottal házasodhat,
S egy Cabot csak az Istennel társaloghat.*

Anne fél órán át beszélt Williamhez, de csak kevéske figyel-
met sikerült kicsikarnia belőle. Aztán a baba ugyanazon a
módon, ahogy érkezett, el is tűnt a nővér karjában. Anne hő-
siesen ellenállt az ágya mellett feltornyozott gyümölcs- és
édességhegyeknek, mert a nyári szezonra vissza kellett fogy-
nia a ruháiba, hogy újra elfoglalhassa az őt megillető helyet
a divatos magazinok társasági rovataiban. Talán nem azt
mondta De Garonne herceg, hogy ő az egyetlen szép alkotás
Bostonban? Hosszú aranyhaja, finom vonásai és karcsú alak-
ja még olyan városokat is lázba hozott, ahol sosem járt. Meg-
nézte magát a tükörben, és örömmel töltötte el, amit látott:
nem gondolná róla senki, hogy egy egészséges kisfiú édes-
anyja. *Hála istennek, hogy fiú!* – gondolta Anne. Végre megér-
tette, hogyan érezhette magát Boleyn Anna.

Élvezettel költötte el a könnyű ebédjét, aztán előkészítet-
te magát a látogatók fogadására, akik délután a tiszteletüket

kívánták tenni. Csak a szűk család és a legjobb famíliák tagjai látogathatták meg az első néhány napon; a többieknek még várniuk kell, amíg fogadni tudja őket. Mivel Boston volt Amerika utolsó olyan városa, ahol mindenki pontosan ismerte a társadalmi hierarchiában elfoglalt helyét, nem kellett váratlan betolakodóktól tartania.

A szobában egyedül feküdt, pedig még öt ágy is elfért volna benne, ha ezt nem teszi lehetetlenné az óriási virágtenger. Ha valaki véletlenül betoppanna, első pillantásra azt hihetné, hogy egy virágkiállításra csöppent, és ezt a tévedését csak az ágyban ülő ifjú anya látványa oszlatná el. Anne felkapcsolta a villanyt, ami még újdonságnak számított Bostonban. A férje és ő is csak azután vezették be, hogy a Cabot család példája társadalmilag elfogadhatóvá tette az elektromos áram használatát.

Az első látogató Anne anyósa, Mrs. Thomas Lowell Kane volt, a család feje, aki férje idő előtti halála óta viselte ezt a rangot. Elegáns, középkorú asszony volt, aki elsajátította azt a különös képességet, hogy olyan hihetetlen magabiztossággal suhanjon be egy szobába, hogy annak lakója azonnal zavarba jöjjön. Hosszú selyemruhát viselt, amely lehetetlenné tette, hogy bárki is megpillanthassa a bokáját. Az egyetlen férfi, aki valaha láthatta a lábát, már meghalt. Mindig vékony asszony volt, mert véleménye szerint a kövérség egyértelműen a rossz táplálkozásra és a még ennél is rosszabb származásra utalt. Most ő volt a legidősebb Lowell és a legidősebb Kane is. Éppen ezért elvárta, és tőle is elvárták, hogy ő legyen az első látogató bármely jelentős eseménynél. Arról nem beszélve, hogy annak idején ő mutatta be egymásnak Anne-t és Richardot.

Az ő szemében a szerelemnek nem volt túl nagy jelentősége. Gazdagság, befolyás és presztízs. Mindig is ezek voltak számára a fontosak. A szerelem nem baj, de ritkán bizonyul tartós árucikknek. A másik három annál inkább.

Helyeslően megcsókolta a menyé homlokát. Anne megnyomta az ágy fejénél lévő csöngőt. Halk berregés hallatszott, ami igencsak meglepte Mrs. Kane-t. Ő ugyanis nem hitt abban, hogy az elektromosság valaha is elterjedhet. Az ápolónő újra megjelent a kis trónörökössel. Mrs. Kane alaposan megvizsgálta, majd elégedetten intett az ápolónőnek, hogy elmehet.

– Ügyes voltál, Anne – jelentette ki, mintha a menyé egy kisebb sportversenyt nyert volna. – Mindannyian büszkék vagyunk rád.

Anne anyja, Mrs. Edward Cabot néhány perccel később érkezett. Megjelenésében olyan kevésbé különbözött Mrs. Kane-től, hogy ha valaki távolról szemlélte őket, könnyen összetéveszthette volna a két asszonyt. De hogy igazságosak legyünk, Mrs. Cabot sokkal több érdeklődést mutatott a lányra és az unokája iránt, mint Anne anyósa. Ezután a figyelm a virágokra terelődött.

– Milyen kedves Jacksonéktól, hogy csokrot küldtek! – jegyezte meg Mrs. Cabot, aki bizonyára megdöbbsent volna, ha Jacksonék nem ezt teszik.

Mrs. Kane felületesebben vizsgálódott. Átsiklott a virágokon, és inkább a névkártyákat nézegette. Szinte csak magában suttopta a számára oly megnyugtató neveket: *Adams, Lawrence, Lodge, Higginson*. Egyik nagymama sem törődött az ismeretlen nevekkal, már mindketten túl voltak azon a koron, amikor az ember még hajlandó új dolgokat vagy éppen új embereket megismerni. Együtt hagyták el a szobát, elégedetten. Megszületett az utód, és első ránézésre megfelelőnek látszott. Mindketten úgy érezték, sikerrel teljesítették utolsó családi kötelezettségüket, ha csak áttételesen is; most már visszavonulhatnak a rivaldafényből a háttérbe.

Mindketten tévedtek.

A délután folyamán özönlöttek Anne és Richard közeli barátai és rokonai az ajándékokkal meg a jókívánságokkal.

Az ajándékok többnyire aranyból és ezüstből készültek, a jókívánságokat pedig a bostoni felső tízezer éneklő, kifinomult hanghordozásával adták elő.

Amikor a bank zárása után megérkezett a férje, Anne már halálosan fáradt volt. Richard életében először ivott pezsgőt az ebédhez. Az idős Amos Kerbes ragaszkodott hozzá, és mivel az egész Somerset Klub őt nézte, nemigen utasíthatta vissza az ajánlatot. Lehet, hogy ennek köszönhetően, de Anne úgy látta, mintha kevésbé lenne kimért, mint egyébként. Hosszú, fekete császárcabátjában és hozzáillő, hajszálvékonyan csíkozott nadrágjában feszített mind a száznyolcvanöt centijével és a lámpafényben csillogó, középen elválasztott, szőke hajával. Csak kevesen találták volna el a korát. Valahogy a fiatalság nem jelentett számára semmit; még olyanok is akadtak, akik azt mondták, eleve középkorúnak született. Ő nem aggódott emiatt: számára egyedül a szilárd jellem és a hírnév számított. William Lowell Kane-t újra előhozták és megvizsgálták, ugyanúgy, mintha az apja a bank főkönyveit nézte volna át zárás után. Minden rendben lévőknek látszott. Az újszülöttnak két keze, két lába, tíz kéz- és tíz lábujja volt; így hát Richard semmit sem talált, ami később kellemetlen helyzetbe hozhatta volna. A gyereket újra elvitték.

– Tegnap este táviratoztam a Szent Pál igazgatójának. Williamet felvették az 1918 szeptemberében induló osztályba.

Anne nem szólt egy szót sem, oly nyilvánvaló volt, hogy Richard már azelőtt elkezdte tervezni a gyermek jövőjét, hogy az megszületett volna.

– Nos, drágám, teljesen rendben vagy már? – kérdezte Richard az örökké egészségesek hangsúlyával. Pontosan úgy, mint aki csupán élete első három napját töltötte kórházban.

– Igen, vagyis nem. Azt hiszem – válaszolta a felesége szégyenlősen, és igyekezett elnyomni az érzelmeket, amelyek kikíváncsoztak belőle, mert tudta, hogy nem tetszenének

a férjének. Richard gyengéden arcon csókolta hitvesét, és egyetlen további szó nélkül távozott. Roberts visszavitte a Vörös Házba, a Louisburg Square-i családi fészekbe. A személyzettel, a bébivel és az új dadával együtt mostantól kilenc embert kell eltartania. Ezzel a gonddal azonban egy pillanattig sem foglalkozott.

William Lowell Kane az egyház áldását és az apja által még a születése előtt ráruházott nevét a Szent Pál episzkopális templomban nyerte el. Az eseményen mindenki jelen volt, aki Bostonban számított, na meg néhányan azok közül, akik nem számítottak. William Lawrence püspök tartotta az istentiszteletet, keresztszülőnek két feddhetetlen bankárt, J. P. Morgant és A. J. Lloydot, valamint Anne legjobb barátnőjét, Millie Prestont választották. Őkegyelmessége szenteltvizet csorgatott William fejére, és kimondta a szavakat: *William Lowell Kane*. A fiú hangtalanul tűrte a keresztelést, mintha már is kezdte volna elsajátítani a hozzá méltó viselkedést. Anne megköszönte a Mindenhatónak, hogy egészséges fiúgyermekhez segítette. Richard pedig fejet hajtott Isten előtt, akire úgy tekintett, mint egy túlvilági könyvelőre, akinek az a dolga, hogy a Kane család tagjainak születését és halálát generációk óta feljegyezze. Megfordult a fejében, hogy a teljes biztonság kedvéért nem ártana, ha lenne még egy fia – akárcsak a brit királyi családban, neki is lenne egy örököse meg egy tartalék fia. A feleségére mosolygott. Elégedett volt vele.

5. fejezet

Władek Koskiewicz csak lassacskán cseperedett. A nevelőanya számára hamarosan nyilvánvalóvá vált, hogy a fiú egészségével mindig is baj lesz. Minden betegséget és egyéb nyavalyát elkapott, amit egy gyerek általában elkap – és néhány olyat is, amit csak nagy ritkán –, aztán válogatás nélkül továbbadta a család többi tagjának.

Helena mindig a saját gyermekeként kezelte, és szenvedélyesen a védelmébe vette, amikor Jasio inkább a pokolnak, mint a mennynek tulajdonította Władek jelenlétét az aprócska házban. Florentyna szintén a sajátjának tekintette a kisfiút, és úgy is gondoskodott róla. Az első pillanattól fogva szerette őt; az érzés abból a félelemből született, miszerint szegény lány lévén senki sem veszi majd feleségül, így sosem lehet saját gyereke. Władek volt az ő kislánya.

A legidősebb fivér, a vadász, aki Władeket annak idején megtalálta, játékszernek tekintette a kisfiút. Sosem ismerte volna be, mennyire kedveli a csenevész csecsemőt, mivel az apja azt mondta neki, hogy a nők dolga a gyermekekkel foglalkozni. Egyébként is, a következő januárban otthagyja az iskolát, és munkába áll a báró birtokán. A három kisebbik fiú, Stefan, Josef és Jan egyáltalán nem törődött az új testvérrel, Sophia, a legfiatalabb is inkább csak ölelgette őt. Arra azonban Helena egyáltalán nem készült fel, hogy a kis jövevény jelleme és értelme olyannyira különbözik majd a saját gyermekeiétől.

A külső és belső különbözőséget azonban nem lehetett nem észrevenni. Az összes Koskiewicz gyerek magas volt, nehéz csontú, vörös hajú és, Florentynát leszámítva, szürke szemű. Władek ezzel szemben alacsony volt, szinte köpcös, a haja sötét, a szeme pedig módfelett kék. A többi Koskiewicz gyerek semmi hajlandóságot nem mutatott a tanulásra,

és amilyen hamar csak lehetett, otthagyták az iskolát. Władek velük ellentétben ugyan későn kezdett el mászni, de már tizennyolc hónapos korában beszélt. Háromévesen még képtelen volt egyedül felöltözni, de már tudott olvasni. Ötévesen összefüggő mondatokat írt, de még mindig ágyba pisílt. Lassacskán az anyja büszkesége és az apja szégyene lett. Életének első négy esztendeje arról maradt emlékezetes, hogy milyen sokszor kísérelte meg itt hagyni a földi létet, miközben Helena és Florentyna folyamatosan azért küzdött, hogy átsegítse az újabb és újabb betegségen. Egész nap az anyja nyomában járt, mezítláb, harlekingúnyájában, és csak akkor változtatott a ragaszkodása tárgyán, amikor Florentyna hazaért az iskolából. Attól kezdve egészen lefekvésig nem tárgított mellőle. Florentynának hagyományosan kilencfelé kellett osztania az ennivalót, ám saját adagjának a felét gyakran átadta Władeknek, sőt, ha a kisfiú beteg volt, az egésztől lemondott. Władek az általa varrt ruhákban járt, az általa tanított dalokat énekelte, és a lány megosztotta vele azt a néhány játékot és ajándékot, amellyel bírt.

Mivel Florentyna a nap túlnyomó részét az iskolában töltötte, Władek már egészen kis korától arra vágyott, hogy vele tarthasson. Amikor végre elengedték, Florentyna kezét fogva, naponta megtette a többversztás* utat a mohás törzsű nyírfákkal és ciprusokkal teli erdőn keresztül, hogy megkezdhesse a tanulmányait Słonimban.

Ellentétben a fivéréivel, ő az első pillanattól kezdve szeretete az iskolát, amely a kis kunyhóból való szabadulást jelentette számára, ami addig az egész világa volt. Az iskolában szembesült először Kelet-Lengyelország orosz megszállásának kíméletlen következményeivel. Meg kellett tanulnia, hogy lengyel anyanyelvét csak a kunyhó magányában használhatja, az iskolában oroszul kell beszélni. Ott érezte először,

* Egy verszta körülbelül ezer méter. – *A szerk.*

hogy a körülötte lévő gyerekekben milyen heves büszkeség él elnyomott kultúrájuk és nyelvük iránt. Őt is eltöltötte ez a büszkeség.

Władek legnagyobb meglepetésére Kotowski tanár úr nem nézte le úgy, mint az apja otthon. Bár az iskolában is ő volt a legkisebb, hamarosan mindenben lehagyta az osztálytársait. Kivéve a magasságát. Apró termete miatt a gyerekek nem is vették észre valódi képességeit, hiszen ők azt hiszik, minél nagyobb valaki, annál okosabb. Ötéves korára Władek lett minden tantárgyban a legjobb, a famegmunkálást leszámítva.

Esténként, amikor visszatértek a kis házba, és a többiek a tavaszi kertjükben növe, illatozó ibolyákkal foglalatoskodtak, bogyókat gyűjtöttek, fát vágtak, nyulat fogtak, vagy éppen ruhát varrtak, Władek csak olvasott és olvasott. Egészen addig, amíg valamennyi testvére összes olvasatlan könyvét át nem rágta magát. Helena Koskiewicz lassan kezdett ráébredni, hogy többre vállalkozott, mint gondolta, amikor befogadta a fia által a három nyúl helyett hazahozott csecsemőt. Władek olyan kérdéseket tett fel neki, amelyekre nem tudott válaszolni. Tisztában volt vele, hogy hamarosan eljön az idő, amikor már képtelen lesz lépést tartani a gyerekekkel, de hogy mit kellene tennie, azt nem tudta. Rendíthetetlenül hitt azonban a sorsban, és így csöppet sem csodálkozott, amikor az kivette a döntést a kezéből.

Władek életében 1911 őszének egyik estjén következett be az első fordulópont. A család éppen befejezte a céklalevesből és nyúlból álló egyszerű vacsoráját, Jasio Koskiewicz a tűz mellett horkolt, Helena varrogatott, a gyerekek pedig játszottak. Kivéve Władeket, aki az anyja lábánál ült, és olvasott. Stefan és Josef néhány frissen festett fenyőtobozon veszekedett, amikor hangos kopogás hallatszott. Hirtelen mindenki elhallgatott. A kopogás mindig meglepte a Koskiewicz családot, mert csak nagy ritkán jöttek látogatók a kis házba.

Rossz előérzetekkel telve meredtek az ajtóra. Mintha semmit sem hallottak volna, várták a következő kopogást. Fel is hangzott, ha lehet, ezúttal még hangosabban. Jasio álmosan feltápáskodott a székéből, és óvatosan kinyitotta az ajtót. Amikor meglátták a jövevényt, mindannyian talpra ugrottak, és fejet hajtottak, Władeket kivéve, ő csak bámulta a széles vállú, jóképű, arisztokratikus férfit a medvebundájában, akinek az alakja szinte rátelepedett az apró szobára, és félelmet csalt az apja szemébe. Aztán egy szívélyes mosoly eloszlatta a feszültséget, és a vadász beinvitálta Rosnowski bárót az otthonába. Senki nem szólt egy szót sem. A báró sosem látogatta még meg őket, ezért nem nagyon tudták, mit mondjanak.

Władek letette a könyvét, felállt, és az idegen felé indult. Kinyújtotta a kezét, mielőtt az apja megállíthatta volna.

– Jó estét, uram! – mondta.

A báró elfogadta a feléje nyújtott kezét, és mélyen a fiú szemébe nézett. Aztán Władek pillantása a báró csuklóját övező, csodálatos ezüst karperecre esett, a belevésett szöveget azonban képtelen volt kibetűzni.

– Bizonyára te vagy Władek.

– Igen, uram – felelte a fiú, és egyáltalán nem csodálkozott, hogy a báró tudja a nevét.

– Éppen azért jöttem, hogy rólad beszéljek az apáddal.

A vadász egy kézmozdulattal távozásra intette a gyerekeket. Ketten pukedliztek, négyen fejet hajtottak, aztán mind a hatan eltűntek a padláson. Csak Władek maradt, senki sem mondta, hogy mást kellene tennie.

– Koskiewicz – kezdte a báró, még mindig állva, mert helytel senki sem kínálta. A vadász ezt két okból sem tette: először is túl rémült volt, másodszer pedig azt feltételezte, hogy a báró megrója valamiért. – Azért jöttem, hogy egy szíveséget kérjek.

– Bármit, uram – felelte az apa, és közben azon töpregett, vajon mit adhat ő a bárónak, ami a férfinak még nincs.

– A fiam, Leon most hatéves – folytatta a báró –, és két tanár oktatja őt otthon, a kastélyban. Az egyik lengyel, a másik német. Azt mondják, Leon okos fiú, de hiányzik belőle a versenyszellem, mivel csak magával versenghet. Kotowski a falusi iskolából azt mondja, kizárólag Władek tudná vetelkedésre készíteni a fiamat. Most tehát azért jöttem, hogy megkérdezzem, hajlandó-e megengedni a fiának, hogy elhagyja a falusi iskolát, és csatlakozzon Leonhoz meg a tanáraihoz a kastélyban.

Władek szeme előtt megjelent a rengeteg könyv és a két tanár csodálatos képe, akik bizonyára sokkal okosabbak, mint Kotowski tanár úr. Az anyjára pillantott, aki a bárót figyelte csodálkozó, szomorú arccal. Aztán a két szülő egymásra nézett, kettőjük szavak nélküli megbeszélése egy örökkévalóságnak tűnt a gyermek számára.

– Megtiszteltetés számunkra, uram – mondta a vadász a báró cipőjére szegezett tekintettel.

A férfi most már csak Helena válaszára várt.

– A Szent Szűz óvjon attól, hogy valaha is a gyermekem útjába álljak – szólalt meg halkán az asszony –, pedig csak ő egyedül tudja, milyen nagyon fog nekem hiányozni.

– De Koskiewicz asszony, a fia rendszeresen hazajöhet, hogy meglátogassa a családját.

– Igen, uram, és remélem, így is lesz majd. Legalábbis kezdetben. – Még hozzá akart tenni valamit, de végül meggondolta magát.

A báró elmosolyodott.

– Szóval akkor ezt elintéztük. Kérem, hozzák el a gyereket holnap reggel hétre a kastélyba. A tanév idején Władek velünk lakik, karácsonyra azonban természetesen hazajöhet.

A fiúra rátört a sírás.

– Nyugodj meg, fiam! – szólt rá a vadász.

– Nem hagyjak itt – felelte a fiú az anyja felé fordulva, bár közben arra vágyott, hogy elmehessen.

– Csönd legyen, fiam! – csattant most már hangosabban a vadász hangja.

– Miért nem? – faggatta a báró, részvétellel a hangjában.

– Sosem hagyom el Florciát, sosem.

– Florcia? – érdeklődött a báró.

– Ő az én legidősebb lányom – jegyezte meg a vadász –, de ne törődjön vele, a fiú azt teszi, amit mondanak neki.

Senki sem szólalt meg. A báró egy pillanatig hallgatott, miközben Władek tovább sírdogált.

– Hány éves az a lány? – kérdezte végül a báró.

– Tizennégy.

– Tudna segédkezni a konyhában? – tudakolta a báró, miközben megkönnyebbülve látta, hogy Helena Koskiewicz nem kezd el sírni.

– Ó, igen, báró úr! – felelte az asszony. – Florcia tud főzni, varrni...

– Jó, jó. Akkor ő is jöhet. Mindkettőjüket várom holnap reggel hétkor.

A báró elindult az ajtó felé, aztán visszafordult, és rámosolygott Władekre. Ő pedig visszamosolygott. Sikeresen megkötötte élete első üzletét. Miközben túrta az anyja szoros ölelését, a csukott ajtót bámulta.

– Ó, istenem! Mi lesz az én pici fiamból? – suttozta az asszony.

Władek már maga is alig várta, hogy megtudja.

Helena összecsomagolt a két gyereknek, mielőtt lefeküdt, nem mintha túl sok időt igényelt volna akár a család minden holmiját összepakolni. Korán reggel mindannyian kint álltak az ajtóban, a két távozót nézték, akik hónuk alatt egy-egy papírcsomaggal indultak a kastély felé. A magas és kecses Florentyna többször is visszafordult, sírva integetett a többieknek, az alacsony és esetlen Władek azonban egyszer sem nézett hátra. Florentyna egész úton fogta a kisöccse kezét.

Kettőjük viszonya ettől a naptól kezdve megváltozott, most már a lány függött a kisfiútól.

Már várta őket egy hímzett, aranygombokkal díszített, zöld libériát viselő, lenyűgöző férfi, aki halk kopogásukra kinyitotta a hatalmas tölgyfa ajtót. A gyerekek örökös csodálattal bámulták a faluban a sűrke egyenruhás katonákat, akik a szomszédos orosz–lengyel határt őrizték, de ilyen fényes uniformist, mint amelyet ez a libériás inas viselt, még életükben nem láttak. Bizonyára fontos ember lehet ez a fölējük tornyosuló férfi. Az előcsarnokot óriási, vastag szőnyeg borította, amely olyannyira elkápráztatta Władeket zöld és piros mintáival, hogy azon kezdett gondolkodni, nem kellene-e levennie a cipőjét, mielőtt rálép. Mikor aztán átsétált rajta, megdöbbsent, hogy a léptei teljesen nesztelenek.

Az efféle káprázatok elkísérték őket egészen a nyugati szárnyban lévő hálószobájukig. Külön hálószobák. Vajon képesek lesznek egyáltalán aludni? Szerencsére a két helyiséget csak egy ajtó választotta el, így nem lesznek majd messze egymástól, és az igazat megvallva, nagyon sok éjszakát egy ágyban aludtak át.

Amikor mindketten kicsomagoltak, Florentynát elvitték a konyhába, Władeket pedig átkísérték a kastély déli szárnyában lévő gyerekoszobába, hogy megismerkedhessen a báró fiával. Leon Rosnowski magas, jóképű fiú volt, aki olyan nyilvánvaló kedvességgel és örömmel fogadta Władeket, hogy ő azonnal sutba dobta az előre elhatározott harciaságát. A fiú hamar felfedezte, hogy Leon magányos gyermek, akinek sosem jutott játszótárs, kivéve talán elkötelezett litván dadáját, aki annak idején szoptatta, és anyja korai halála óta gondoskodott minden kívánságáról. Ez a zömök, erdei fiú társaságot ígért. És végtére is legalább egy szempontból egyenlők voltak.

Leon azonnal felajánlotta Władeknek, hogy megmutatja neki a kastélyt, amelynek minden egyes szobája nagyobb

volt, mint a kunyhó. A túra igénybe vette a délelőtti hátralévő részét. Władek továbbra is lenyűgözve szemlélte az épület méreteit, a gazdag bútorzatot és a süppedő szőnyeget. Leon előtt azonban csak annyit ismert el, hogy tetszik neki a kastély. A ház legnagyobb része korai gótikus stílusban épült, magyarázta Leon, mintha Władek tudta volna, mi is az a gótikus stílus. Ennek ellenére egyetértően bólogatott. Aztán Leon levitte új barátját a hatalmas pincébe, ahol poros és pókhálós borosüvegek százai, ezrei sorakoztak. A fiú kedvenc helyisége azonban az ebédlő lett, különösen kővel borított padlója és masszív oszlopokkal alátámasztott boltívei bővölték el. Még soha életében nem látott akkora asztalt, mint ott. Körös-körül trófeák díszítették a falakat. Bölény, medve, jávorszarvas, vaddisznó és rozsomák, amelyeket az apja az elmúlt években lőtt, magyarázta neki Leon. A kandalló felett ott díszelgett a báró címere, benne a felirat: *Bát-raké a szerencse*.

Tizenkettőkor egy gong hangja hallatszott, és libériás inasok felszolgálták az ebédet. Władek csak nagyon keveset evett, miközben óvatosan megfigyelte Leont, és próbálta megjegyezni, hogy a zavarba ejtően sok ezüst evőeszköz közül melyiket kell használni. Ebéd után találkozott a két tanítóval, akik azonban csöppet sem részesítették szívélyes fogadtatásban. Este aztán a fiú bemászott a legnagyobb ágyba, amelyet életében látott, és elmesélte Florentynának az élményeit. A lány egy pillanatra sem vette le izgatott tekintetét a fiú arcáról, még a szája is tátva maradt a hallottaktól. Különösen akkor, amikor Władek a késről és a villáról beszélt.

A tanítás pontosan hét órakor kezdődött, még a reggeli előtt. Aztán egész nap folytatódott, csak rövidebb szünetek szakították meg az étkezésekkor. Leon egyértelműen Władek előtt járt, de a fiú olyan tempóban birkózott meg a könyveivel, hogy a kettejük közötti különbség egyre csökkent. Ezzel párhuzamosan a barátságuk és a köztük lévő versengés is

elmélyült. A két tanárnak nehezebbre esett, hogy egyformán kezelje a két fiút – a báró fiát és az ég tudja, kinek a törvénytelen gyermekét –, bár azt vonakodva el kellett ismerniük a bárónak, hogy helyes döntést hozott. A tanárok véleménye persze sosem izgatta Władeket, mert Leon kezdettől fogva magával egyenrangúnak tekintette.

A báró igen elégedett volt a két fiú fejlődésével, időről időre ruhákkal és játékokkal ajándékozta meg Władeket. A fiú kezdetben távoli, szenvtelen csodálatot érzett a férfi iránt, ám ez hamar tiszteletté fejlődött.

Amikor eljött az ideje, hogy elhagyja a kastélyt, és karácsony lévén meglátogassa a szüleit, elviselhetetlennek érezte a gondolatot, hogy el kell válnia Leontól. Annak ellenére, hogy az anyja láttán határtalan boldogság öntötte el, a röpke három hónap, amelyet a báró kastélyában töltött, egy sokkal izgalmasabb világra nyitott ajtót neki. Inkább lesz szolgálga egy kastélyban, mint úr egy kunyhóban.

A vakációt meglehetősen hosszúnak érezte. Władeket szinte fojtogatta a kicsi kunyhó az egyetlen szobájával és a túlszűfolt padlással, nem ízlett neki és kevésnek találta az ételt, ráadásul kézzel ettek. A kastélyban nem osztották ki-lencfelé az ennivalót. Néhány nap után Władek már erősen vágyakozott vissza a báróhoz és Leonhoz. Minden délután elgyalogolt a kastélyig, leült a földre, és csak bámulta a birtokot körülvevő magas kőkerítést, ahová engedély nélkül sosem lépett volna be. Florentyna számára, aki csak a konyhában forgolódott a cselédek között, sokkal természetesebb volt a hazatérés; nem is fogta fel, hogy a kunyhó többé már nem lehet Władek otthona.

Jasio nem tudta, hogyan viselkedjen a fiával, ezzel a jól öltözött, finom beszédű gyermekkel, aki hatéves kora ellenére olyasmiket mondott neki, amiket nem nagyon értett, de nem is igen akart érteni. Ráadásul a fiú egész nap nem csinált mást, csak olvasott. *Vajon mi lesz belőle?* – tűnődött a va-

dász. *Ha nem tud a fejszével bántani, vagy csapdával vadnyulat fogni, akkor hogyan keresi meg tisztességgel a kenyerét?* Ő is imádkozott, hogy minél gyorsabban érjen véget a vakáció.

Helena büszke volt Władekre, és semmiképpen sem akarta észrevenni, hogy Władek és a testvérei között szakadék nyílt. Végül aztán mégis be kellett látnia. Egyik este a fiúk katonásdit játszottak, és sem Stefan, sem Franck nem akarta a kisöccsét a saját hadseregébe fogadni.

– Miért kell engem folyton kihagyni a játékból? Én is harcolni akarok! – kiabálta Władek.

– Azért, mert már nem vagy közénk való! Nem is vagy az igazi testvérünk – magyarázta Stefan.

Hosszú csönd előzte meg Franck megjegyzését.

– A papa nem is akart téged, csak mamácska ragaszkodott mindig hozzád.

Władek mozdulatlanul állt, pillantása egyik gyerekről a másikra rebhent. Florentynát kereste.

– Mit jelent az, amit Stefan mondott, hogy én nem is vagyok az igazi testvéretek? – kérdezte.

Ekkor Władek megismerte a születése történetét, és megértette, miért érezte magát mindig másnak, mint a testvérei. Titokban örült a felfedezésnek, hogy nem a vadász átlagos vére csörgedezik az ereiben. Ismeretlen származásában ott rejtett a lelkierő csírája, amely mindent lehetővé tesz majd.

Amikor az örömtelen vakáció véget ért, Władek boldogan tért vissza a kastélyba, néhány lépéssel lemaradva Florentyna kelleetlenül követte. Leon tárt karokkal várta a barátját. Őt az apja gazdagsága szigetelte el éppúgy, mint Władeket a vadász szegénysége, így aztán számára sem volt valami vidám a karácsony. Ettől kezdve a két fiú még jobban összebátkozott, lassan elválaszthatatlanná váltak.

Amikor elérkezett a nyári szünidő ideje, Leon könyörgött az apjának: engedje meg, hogy Władek a kastélyban maradjon. A báró beleegyezett, mert ő is egyre jobban megked-

velte a fiút. Władek határtalanul boldog volt. Életében már csak egyszer lépi majd át a kunyhó küszöbét.

6. fejezet

William Kane gyorsan növekedett, és mindenki bámulatos gyerekeknek tartotta, aki csak kapcsolatba került vele. Ezek, legalábbis élete első éveiben, többnyire elfogult rokonok és rajongó szolgák voltak.

A tizennyolcadik században épült Louisburg Square-i ház legfelső emeletét játékokkal telezsúfolt gyerekbirodalommal alakították át, egy további hálószoba és egy nappali pedig az újonnan felvett dada rendelkezésére állt. A gyermek lakrésze elég messze volt ahhoz, hogy Richard Kane ne kényszerüljön olyan gondokkal foglalkozni, mint például a fogzás, a nedves pelenkák és az éhes baba sírása. Az első mosolyt, az első fogat, az első lépést és az első szót mind feljegyezték a családi albumba. William anyja a súlygyarapodás és a növekedés jegyzéséről sem feledkezett meg, és meglepetten látta, hogy ezek az adatok szinte alig térnek el az előkelő környéken lakó többi gyerek adataitól.

A dada, akit Angliából hozattak, olyan katonásan nevelte a fiút, hogy egy porosz őrmesternek is becsületére vált volna. Williamet minden délután pontban hat órakor meglátogatta az apja. Miután gügyögni semmi szín alatt nem volt hajlandó, úgy döntött, nem szól hozzá egy szót sem. Csak bámulták egymást. Amikor William megfogta az apja mutatóujját, azt, amellyel a számlakönyveket szokta lapozgatni, Richard megengedett magának egy mosolyt.

Az első év végén a rendszer kissé megváltozott, akkor már a gyereket vitték le az apjához a földszintre. Richard

a magas támlájú, barna bőr karosszékében ülve nézte elsőszülöttjét, amint az négykézláb mászva hol eltűnt, hol felbukkant a szék lábai között, mindig akkor, amikor a legkevésbé lehetett rá számítani. Ebből aztán Richard azt a következtetést vonta le, hogy William kétségkívül politikus lesz. Tizenhárom hónapos volt, amikor megtette az első lépéseket, méghozzá az apja felöltőjébe kapaszkodva. Első szava az volt, hogy „dada”; ez mindenkit igen boldoggá tett, beleértve mindkét nagymamát, akik egyébként rendszeresen látogatták az unokájukat. Nem saját kezűleg tolták ugyan William babakocsiját, inkább néhány lépéssel a dada mögött haladtak a csütörtök délutáni sétákon, a többi gyereket bámulva, akik kevésbé fegyelmezett rutint követtek. Míg azok a közparkokban etették a kacsákat, addig William Jack Gardner velencei kastélyának elegáns kertjében bűvölte a hattyúkat.

Amikor már két év eltelt a gyerek születése óta, a nagymamák apró célzásokat tettek, hogy lassan itt lenne az ideje a következő gyermek nemzésének. Anne szívességéből hamarosan terhes is lett, és a negyedik hónapba lépve elkeseredetten állapította meg, hogy egyre rosszabbul érzi magát. Amikor a tizenhatodik hét után elvetélt, MacKenzie doktor nem engedte meg neki, hogy belesüppedjen a bánatába. A jegyzeteibe azt írta: „preeklampszia?”, Anne-nek pedig a következőket mondta:

– Mrs. Kane, elejétől fogva azért érezte olyan rosszul magát, mert nagyon magas volt a vérnyomása, és a terhesség előrehaladtával egyre magasabbra szökött volna. Az a helyzet, hogy az orvosok még nem találták meg a magas vérnyomás okát, annyit azonban tudunk, hogy ez rendkívül veszélyes lehet, különösen a terhes anyák számára.

Anne a könnyeit nyelve hallgatta, és tudta: meg kell barátkoznia a gondolattal, hogy nem lehet több gyermeke.

– Biztos, hogy a következő terhességemnél is ugyanígy

járnék? – érdeklődött, úgy téve fel a kérdést, hogy kedvező választ kapjon az orvostól.

– Csodálkoznék, ha nem úgy lenne. Sajnálom, hogy ezt kell mondanom, Mrs. Kane, de azt tanácsolom, ne próbálkozzon több terhességgel.

– De én nem bánám, ha néhány hónapig rosszul érezném magam, ha ez azt jelenthetné...

– Én nem arról beszélek, hogy esetleg rosszul érezne magát, Mrs. Kane. Én azt mondom, hogy szükségtelen kockára tennie az életét.

Rettenetes csapás volt ez Anne számára, és Richard számára is, aki azt feltételezte, hogy annyi gyermeket nemz majd, ami biztosítja, hogy a Kane név mindörökre fennmaradjon. Ez a kötelesség most Williamre szállt.

Richard, miután hat évig tagja volt az igazgatótanácsnak, átvette a Kane és Cabot Bank és Letéti Társaság elnöki tisztét. A bank, amelynek székháza a State Street sarkán állt, és amely az építészeti, valamint a pénzügyi szilárdság megtestesítője volt, fiókokat tartott fenn New Yorkban, Londonban és San Franciscóban. Ez utóbbi komoly problémával állította szembe Richardot a fia születésének a napján, amikor is több más bankkal együtt összeomlott, nem pénzügyileg, hanem a szó legszorosabb értelmében, az 1906-os földrengés következtében. Richard, aki mindig óvatos ember volt, a londoni Lloyd'snál biztosította a bankját, ahol az utolsó pennyig megtérítették a kárát, így nem volt akadálya az újjáépítésnek. Ez azt is jelentette, hogy Richard egy éven keresztül kénytelen volt ide-oda ingázni Boston és San Francisco között, hogy felügyelje az építkezést. A vonatút négy napig tartott, így hát az az év meglehetősen kellemetlen volt számára. 1907 októberében nyílt meg az új iroda a Union Square-en, még éppen időben, ugyanis Richardnak most a keleti part gondjaira kellett koncentrálnia. Kisebbfajta rohammal néztek szembe

a New York-i bankok, sok kisebb cég, amely képtelen volt megbirkózni a hatalmas kivétekkel, kezdett tönkremenni. J. P. Morgan, a legendás bank névadója és elnöke felajánlotta Richardnak, hogy hozzanak létre egy konzorciumot, és együtt vészeljék át a krízist. Ő beleegyezett, és az összefogás gyümölcsözőnek bizonyult. A dolgok lassan visszatértek a rendes kerékvágásba, de azért azelőtt Richardnak még volt néhány álmatlan éjszakája.

William, az apjával ellentétben, nyugodtan aludt, tudomást sem vett a földrengésekről és a bankcsődökről. Elvégre ott voltak a hattyúk, őket meg kellett etetni, és ott voltak városszerte a rokonai, akiket folyton meg kellett látogatni.

A következő év októberében Richard Kane nagyszerű, új játékhöz jutott, cserébe azért, amiért befektetett egy Henry Ford nevű fiatalember vállalkozásába, aki azt állította, hogy képes egy motoros járművet előállítani az emberek számára. A bank megebédeltette Mr. Fordot, Richard pedig hagyta magát rábeszélni, és fejedelmi árért, nyolcszázötven dollárért megvásárolt egy T-modellt. Henry Ford azt ígérte, hogy a bank támogatásával néhány év alatt le tudja szorítani az árat háromszázötven dollárra, és akkor mindenki az ő autóját akarja majd megvásárolni, hatalmas profitot biztosítva ezzel a befektetőinek. Richard hitt neki: támogatta Fordot, és ez volt az első eset, hogy olyasvalakibe fektetett sok pénzt, aki a felére akarta csökkenteni a terméke árát.

Richard kezdetben aggódott, hogy a járműve, habár józan feketére festették, nem elég előkelő módja a közlekedésnek egy fontos bank igazgatója számára, de aztán megnyugodott, mert látta a sok elismerő pillantást, amelyet az új szerzeménye kapott. Tizenhat kilométer per órás sebességével hangosabb volt ugyan, mint egy ló, de kétségtelenül előnyére szolgált, hogy nem hagyott maga után szemetet a Mount Vernon Street közepén. Csak egyetlen dologban vitá-

zott folyton Henry Forddal, mégpedig abban, hogy szerinte több színben kellett volna gyártani az autót. Ford azonban makacsul ragaszkodott a feketéhez, azért, hogy tartani tudja az alacsony árat. Anne, aki a férjénél lényegesen többet adott a társaság véleményére, egészen addig nem volt hajlandó T-moddal közlekedni, míg Caboték nem vettek egyet maguk is.

William ugyanakkor valósággal csodálta az automobilt – így hívták az újdonságot –, úgy érezte, neki hozták, hogy végre lecsereélhesse az ezennel szükségtelenné vált motor nélküli babakocsiját. Ráadásul összehasonlíthatatlanul jobban vonzotta őt az autósszemüveget és tányérsapkát viselő sofőr, mint a dadus. Kane és Cabot nagymama teljesen egyetértettek abban, hogy sosem lennének képesek abba a rémséges járműbe beletülni. Nem is tették meg soha. Kane nagymamát ugyan egy automobil vitte a saját temetésére, de erről már nem értesülhetett.

A következő két évben a bank egyre nagyobb és erősebb lett. Csakúgy, mint William.

Az amerikaiak újra hajlandóak voltak beruházni, nagy összegek folytak be a Kane és Cabothoz is, hogy aztán ismételten befektessék a pénzt, például olyan vállalkozásokba, mint a Lowell-bőrgyár. Richard elégedetten szemlélte a bankja és a fia gyarapodását.

William ötödik születésnapján a gyerekek nevelését kivette az asszonyok kezéből, és évi négyszázötven dollárért felvett mellé egy tanárt. Mr. Munrót nyolc jelölt közül választotta ki, miután a magántitkára már megejtette az előválogatást. Mr. Munro megbízatása az volt: készítse fel Williamet arra, hogy tizenkét éves korában gond nélkül elkezdhesse a tanulmányait a Szent Pálban. A kisfiú nyomban megkedvelte Mr. Munrót, akit nagyon öregnek és okosnak gondolt. A tanár valójában egy alig huszonhárom éves fiatalember volt, aki

angol szakon végzett az Edinburghi Egyetemen, nem kimagasló eredménnyel.

William villámgyorsan megtanult írni és olvasni, de igazság szerint a számok sokkal jobban érdekelték. Egyedül csak amiatt panaszkodott, hogy napi hat tanórájából csupán egy jutott a számtanra. Hamarosan közölte is az apjával: nem biztos, hogy a munkanap egyhatoda elegendő olyasvalaki számára, aki egyszer bankelnök lesz.

A tanára rövidlátását ellensúlyozandó minden rokont azzal nyúzott, hogy adjon neki feladatokat, amelyeket aztán fejben azonnal ki is számolt. Cabot nagymama, akit senki sem tudott meggyőzni arról, hogy ha egy számot négygel eloszt, akkor szükségszerűen ugyanarra az eredményre jut, mint ha ugyanazt a számot megszorozza egynegyeddel, hamarosan belátta, hogy az unokája lefőzi őt. Kane nagymama viszont, aki valamivel azért okosabb volt, férfiasan birkózott a közönséges törtekkel, a kamatos kamattal, és hogy miképpen lehet elosztani nyolc tortát kilenc gyerek között.

– Nagymama – mondta egyszer William kedvesen, de határozottan, amikor a nagyanyja nem tudott válaszolni a gyerek legújabb feladványára –, vehetnél nekem egy logarlécet, és akkor nem háborgatnálak a feladataimmal.

Mrs. Kane teljesen meg volt döbbenve az unokája korai érettségén, de azért megvette neki a logarlécet, bár kételkedett benne, hogy a fiú használni is tudja.

Mindeközben Richard gondjai kezdtek kelet felé terjedni. A londoni fiók igazgatója szívvrohamban meghalt az íróasztalánál, ezért Richardnak azonnal oda kellett utaznia. Azt javasolta Anne-nek, hogy Williammel együtt tartsanak vele Európába. Úgy gondolta, ez gazdagíthatja a fia oktatását. Végül is nem árt, ha William mindent megnéz, amiről Mr. Munro annyit mesélt neki. Anne, aki sosem járt még Európában, teljesen lázba jött az ötlettől, és három hatalmas hajóköffert töltött meg elegáns és drága új ruhákkal, hogy megfelelő öl-

tözetben üdvözölhesse az Óvilágot. William úgy gondolta, éppen ezért nem igazságos az anyjától, hogy neki nem engedje meg, hogy magával vigye a számára legfontosabbat, a biciklijét.

A Kane család vonattal utazott New Yorkba, hogy onnan később az *Aquitania* fedélzetén Southamptonba hajózzon. New Yorkban Anne-t elborzasztotta a bevándorlók hada, akik az utcán próbálták eladni a portékájukat. Williamet ezzel szemben lenyűgözték a város méretei. Korábban meg volt győződve róla, hogy az apja bankja Amerika, sőt a világ leghatalmasabb épülete. Rózsaszínű és sárga fagyaltot szeretett volna venni egy kis, kerek kocsiból áruló férfitől, de Richard hallani sem akart róla. Az igazsághoz tartozott, hogy sosem hordott magánál aprópénzt.

William elámult a gyönyörű hajó láttán, és hamarosan összebarátkozott az ősz szakállú kapitánnyal, aki megmutatta neki a Cunard Hajótársaság büszkeségének valamennyi titkát. Richard és Anne, akik természetesen a kapitány asztalánál ültek, szükségét érezték, hogy elnézést kérjenek, amiért a fiuk annyira lefoglalja a legénység tagjait.

– Szót sem érdemel – jelentette ki a kapitány. – William és én nagyon jó barátok lettünk. Bárcsak valamennyi kérdésére választ tudnék adni a sebességgel, a távolsággal és az idővel kapcsolatban! Minden éjjel konzultálnom kell a főmérnökömmel, hogy felkészüljek, és valahogy átvészelnem a következő napot.

Tíznapos út után az *Aquitania* kikötött Southamptonban. Williamnek nem volt ínyére elhagyni a hajót, és valószínűleg elkerülhetetlenül sírva fakadt volna, ha nem látja meg azt a Rolls-Royce Silver Ghostot, amely a sofőrjével a rakparton várta őket. Richard abban a pillanatban elhatározta, hogy az útjuk végén hazaszállíttatja a kocsit Amerikába. Soha többé az életében nem hozott ilyen hirtelen, rá nem jellemző döntést. Anne-nek azzal magyarázta a dolgot, hogy meg akarja

mutatni az autót Henry Fordnak. Henry Ford sosem látta a járművet.

A Kane család, ha Londonban járt, mindig a Savoy Hotelben szállt meg a Stranden, mert ez közel volt Richard bankjához. Egy vacsora alkalmával, amelyet egy, a Temzére néző asztalnál ülve fogyasztott el az új igazgatójával, Sir David Seymourral, egy korábbi diplomatával, Richard első kézből értesülhetett róla, hogyan megy a londoni fióknak. Nem mintha valaha is „fióknak” nevezte volna a londoni kirendeltségüket, amikor az Atlanti-óceánnak ezen a felén tartózkodott.

Amíg Richard mindezt megvitatta Sir Daviddal, a felesége azzal foglalatostkodott, hogy megtudja Lavinia Seymourtól, hogyan lenne a legbölcsebb eltölteni az időt, amíg Londonban vannak. Anne örömmel értesült róla, hogy Laviniának ugyancsak van egy fia, aki már alig várja, hogy életében először amerikaiakkal találkozhasson.

A következő reggelen Lavinia megjelent a Savoyban Stuart Seymour társaságában.

– Cowboy vagy? – kérdezte meg Stuart Williamet, miután kezét fogtak.

– Csak akkor, ha te meg vöröskabátos – vágta rá a fiú. A két hatéves fiú másodszorra is kezét rázott.

Aznap William, Stuart, Anne és Lady Seymour meglátogatták a Towert, és megnézték az őrsegváltást a Buckingham-palotánál. William közölte Stuarttal, hogy mindent nagyszerűnek talált, kivéve a fiú kiejtését, amelynek megértésével komoly gondjai akadtak.

– Miért nem úgy beszélnek, mint mi? – faggatta az anyját, és igencsak megdöbben, amikor tudomására hozták, hogy a kérdést sokkal gyakrabban teszik fel fordítva, ugyanis „ők” jöttek előbb.

William élvezettel figyelte az öröket a Buckingham-palota előtt, akik élénkpiros egyenruhát viseltek, rajta fényes réz-

gombokkal. Szeretett volna szóba elegyedni velük, de azok csak elbámultak mellette a semmibe, és úgy tűnt, még csak nem is pislognak sosem.

– Nem vihetnénk haza egyet? – érdeklődött.

– Nem, kedvesem, nekik itt kell maradniuk, és őrizniük a királyt – felelte az anyja.

– De neki olyan sok van belőlük. Nem kaphatnék csak egyet mégis? Nagyszerűen nézne ki a házunk előtt a Louisburg Square-en.

„Különleges élvezetként” – Anne szavai – Richard engedélyezett magának egy szabad délutánt, és elvitte Williamet, Stuartot meg Anne-t a West Endre, hogy megnézzenek egy hagyományos angol pantomim-előadást, amelynek *Az égig érő paszuly* volt a címe, és amely a Hippodrome-ban ment. Williamnek tetszett Jack, de nem igazán értette, miért van olyan hosszú lába, és miért hord harisnyát. Ennek ellenére, minden fát ki akart vágni, amelyet meglátott, mert azt képzelte, hogy az összes koronájában egy gonosz óriás rejtőzik. Miután a függöny legördült, a Fortnum & Masonben teáztak a Piccadillyn, és Anne két édes pogácsát engedélyezett Williamnek, illetve valamit, amit Stuart fánknak hívott. Ezután Williamet mindennap el kellett kísérni a Fortnumba, hogy elfogyaszthasson egy újabb fánkot.

A nyaralás gyorsan elszállt William és az anyja számára, talán túl gyorsan is. Csak Richard tervezgette már türelmetlenül a hazatérés napját, mert legnagyobb meglegésére mindent elintézett, és kiválónak látszott a kinevezett új igazgató is. Naponta érkeztek Bostonból a táviratok, már szeretett volna otthon, a saját irodájában ülni. Amikor pedig arról értesítették, hogy egy lawrence-i textilgyárban, amelyben a bankja jelentős mértékben érdekelt volt, kétezer-ötszáz munkás sztrájkba lépett, azonnal megváltoztatta a hazaútra vonatkozó foglalásukat.

William ugyancsak várta már, hogy hazaérkezzen, és minden fantasztikus angliai élményéről beszámolhasson Mr. Munrónak, illetve találkozhasson a két nagyanyjával. Meg volt róla győződve, hogy ők sosem voltak még igazi színházban, elvegyülve a nép között. Anne is boldogan készülődött, noha ugyanannyira élvezte az utazást, mint a fia; igaz, ő elsősorban azért, mert az egyébként zárkózott angolok többször megdicsérték a szépségét és a pompás ruhatárát.

Az utolsó délután Lavinia Seymour meghívta Williamet és Anne-t az Eaton Square-i otthonába egy teadélutánra. Miközben Anne és Lavinia megvitatták a legújabb londoni divatot, Stuart a krikettről mesélt Williamnek, a fiú pedig megpróbálta elmagyarázni a baseball szabályait az új barátjának. A partinak azonban idő előtt vége szakadt, mert Stuart nem érezte jól magát. William, hogy kimutassa együttérzését, bejelentette az anyjának: ő is beteg lesz. Anne és William korábban értek vissza a szállodába, mint gondolták. Az asszonyt ez nem bosszantotta fel különösebben, mert így kicsit több ideje maradt felügyelni, ahogy az új szerzeményeit elcsomagolják a hatalmas hajókofferekbe, bár biztosra vette: William csak azért panaszkodott, hogy örömet szerezzen Stuartnak. Amikor aztán este ágyba dugta a fiát, érezte, hogy a gyermek hőemelkedése van. A vacsoránál mindezt elmondta Richardnak.

– Valószínűleg csak a hazatérés izgalmától lázasodott be – jelentette ki a férje, akinek a hangja egyáltalán nem csengett aggodalmasan.

– Remélem – tette hozzá Anne. – Nem szeretném, ha végigbetegeskedné a hajóutat.

– Reggelre biztosan jobban lesz – felelte Richard.

Amikor azonban másnap reggel Anne fel akarta ébreszteni a fiát, rémülten látta, hogy az egész testét piros kiütések borítják, és nagyon magasra szökött a láza. A hotel orvosa kanyarót állapított meg, és rendkívül udvariasan, de annál

határozottabban ragaszkodott ahhoz, hogy William ne szálljon hajóra, nemcsak a saját, hanem az utasok érdekében is.

Richard nem tudta elképzelni, hogy tovább késlekedjen, ezért úgy döntött, hogy elhajózik. Anne vonakodva beleegyezett, hogy ő és William Londonban maradnak, és megvárják, amíg a hajó három hét múlva visszatér. William könnyörgött az apjának, hogy vigye magával, de Richard hajthatatlannak bizonyult. Felfogadott egy ápolónőt, hogy az gondoskodjon Williamről, amíg fel nem épül. Anne elkísérte Richardot Southamptonba az új Rolls-Royce-ban.

– Magányos leszek nélküled Londonban, Richard – mondta bátortalanul az elválás pillanatában, vállalva, hogy ezzel a szentimentális kijelentéssel kiváltja a férje rosszállását.

– Drágám, mondhatom, hogy valamennyire én is magányos leszek nélküled Bostonban – felelte Richard, és a gondolatai már a sztrájkoló gyári munkásoknál jártak.

Anne vonattal tért vissza Londonba, és közben azon gondolkodott, mivel tölti majd az elkövetkező három hetet.

Williamnek nyugodtabb éjszakája volt, és másnapra mintha kevésbé vöröslettek volna a kiütései. A doktor és a nővér azonban egyöntetűen ragaszkodott hozzá, hogy továbbra is ágyban kell maradnia. Anne kihasználta az időt, és a következő négy napban hosszú leveleket írt a családjának. Az ötödik reggel aztán William korán felkelt, bement az anyja szobájába, és mellé bújt az ágyba. A gyerek hideg kezecskéje azonnal felébresztette Anne-t. Megkönnyebbülten látta, hogy William már sokkal, de sokkal jobban érzi magát. Csöngetett, és reggelit rendelt kettőjüknek az ágyba, amit Richard sosem engedélyezett volna.

Néhány perccel később csöndben kopogtak az ajtón, aztán belépett egy arany-piros libériába öltözött inas, aki hatalmas ezüstitálcán hozta a reggelit. Tojás, szalonna, paradicsom, pirítós és lekvár – valóságos lakoma. William vágyakozva nézte az ételt, mint aki nem is emlékszik, mikor evett

utoljára. Anne közben csak úgy mellékesen rápillantott az újságra. Richard mindig a *The Timest* olvasta, amikor Londonban járt, ezért a szálloda igazgatósága úgy gondolta, a felesége is igényt tart rá.

– Nézd csak – szólalt meg William egy képre bámulva –, a papa hajója. Mit jelent az, hogy ka-taszt-ró-fa, mama?